

JORNADA
LA MEDITERRÀNIA. UN MAR DE PATRIMONIS.
Diàleg, diversitat i fragilitat

Institut d'Estudis Catalans (IEC), Barcelona, 26 de maig de 2025

La Mediterrània és un espai d'enorme riquesa i diversitat cultural. Com a confluència de tres continents, ha propiciat tota mena d'interaccions entre individus i comunitats. Sense aquesta convergència difícilment podrien explicar-se la majoria de llegats patrimonials d'una regió que compta amb una de les concentracions més importants i variades d'elements patrimonials reconeguts i protegits a nivell mundial. Nombrosos són els programes i projectes que a escala local, regional, estatal o supraestatal i impulsats per governs, món acadèmic o la societat civil prenen cura del patrimoni cultural, de la seva identificació, conservació i promoció en els diferents indrets de la Mediterrània. Tots ells posen clarament de relleu la riquesa i diversitat dels diferents patrimonis de la regió i a través dels quals s'expressen les tradicions històriques i les cultures de la Mediterrània.

En el marc de l'exposició *La Mediterrània. Un mar de patrimonis. Diàleg, diversitat i fragilitat* s'organitza aquesta jornada de reflexió amb experts nacionals i internacionals del món del patrimoni sobre la riquesa i diversitat patrimonial de la Mediterrània i als principals reptes als que aquesta patrimoni s'enfronta.

PROGRAMA

9.30h - 10.00h

Benvinguda

Gerard Vives, director general d'Afers de la Unió Europea, Generalitat de Catalunya

Teresa Cabré, presidenta, Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Senén Florensa, president executiu, Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed)

10.00h - 11.30h

La Mediterrània a través del seu Patrimoni. Herència del passat, valor del present i aposta de futur. Coneixement, conservació i difusió.

La present taula vol exposar i discutir les principals línies d'actuació i reptes presents i futurs en el camp de la inclusió d'elements, estudi, protecció i conservació del patrimoni en l'àrea de la Mediterrània, un espai de realitats sociopolítiques i econòmiques diverses i dispars, així com l'interès de totes aquestes iniciatives en els àmbits polític, social i cultural en general.

Modera

Xavier Casanovas, President, RehabiMed

Participants

Lilia Makhloufi, Professora i investigadora, École polytechnique d'architecture et d'urbanisme (EPAU)

Alia Fares, directora general, Heritage Education Program (HEP)

Marc Mayer, catedràtic emèrit de Filologia Llatina, Universitat de Barcelona (UB)

Juan José Ibáñez, professor d'investigació, Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC); Director del grup d'investigació Paisatges Culturals, Institució Milà i Fontanals (IMF-CSIC)

11.30h -12.00h

Pausa café

12.00h -13.30h

El Patrimoni en una Mediterrània en transició. Crisis climàtica, política i social

Avui en dia, el patrimoni cultural està intrínsecament lligat als desafiaments més urgents a què s'enfronten les societats mediterrànies, des del canvi climàtic als conflictes socials. Els riscos més directes provenen d'amenaques ambientals i de conflictes socials, però també es reconeix el patrimoni cultural com un motor del desenvolupament sostenible. Aquesta sessió reflexiona sobre la necessitat de documentar, protegir i revitalitzar els elements patrimonials, promovent estratègies que afavoreixin la convivència i l'intercanvi, tot evitant els efectes negatius de la gentrificació i de transformació dels seus trets essencials.

Modera

Daniel Duran i Duelt, historiador medieval, Universitat Autònoma de Barcelona(UAB)

Participants

Desirée A.L. Quagliarotti, investigadora, Institute for Studies on the Mediterranean (ISMed)

Isber Sabine, investigador, Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC); president, Internacional Heritage for Peace

Albert Moncusí, membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, IEC

Faïka Bejaoui, presidenta, ICOMOS

14.00h -15.30h

Dinar

15.30h -16.00h

Presentació de l'Informe transversal de l'IEC "El patrimoni: coneixement, conservació i difusió"

Teresa Cabré, presidenta, Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Ramon Pinyol, president, Secció Històrico-Arqueològica, IEC

16.00h -17.30h

El patrimoni català: passat, present i reptes de futur

Modera

Teresa Cabré, presidenta, Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Participants

Joaquim Borràs, director general de Patrimoni Cultural, Generalitat de Catalunya

Ramon Pinyol, president, Secció Històrico-Arqueològica, IEC

Antoni Roca-Rosell, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia, IEC

Pilar Vélez, Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona (RABLB) – Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi (RACBA)

18.00h

Inauguració exposició

"La Mediterrània. Un mar de patrimonis. Diàleg, diversitat i fragilitat"
(Claustre de l'IEC)

Benvinguda institucional

Joaquim Borràs, director general de Patrimoni Cultural, Generalitat de Catalunya

Teresa Cabré, presidenta, Institut d'Estudis Catalans (IEC)

Senén Florensa, president executiu, Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed)

Visita guiada a l'exposició a càrrec del comissari de la mostra, **Daniel Duran i Duelt**.

19.00h

Cloenda de la jornada i copa de cava.

En el marc de

